

Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti

Daniel Beneš, předseda představenstva
a generální ředitel ČEZ, a. s.

Vážení akcionáři, dámy a pánové,

dovolte mi, abych vás seznámil s vybranými událostmi a výsledky hospodaření Skupiny ČEZ za rok 2021 a také s výhledem hospodaření na rok 2022. Tato zpráva byla zpracována podle skutečností známých ke dni 9. 5. 2022.

Na úvod mi dovoluji připomenout rekordní růst tržní kapitalizace společnosti ČEZ v roce 2021, který potvrdil správnost naší dlouhodobé strategie zaměřené na rozvoj bezemisních výrobních zdrojů a poskytování kvalitních a spolehlivých služeb.

Viz obr. 1 „Vývoj hodnoty akcionářů ČEZ v roce 2021“ v Příloze č. 1 „Zpráva představenstva o podnikatelské činnosti společnosti“ (dále jen Příloha)

Hodnota majetku akcionářů ČEZ se v uplynulém roce téměř zdvojnásobila. Tržní kapitalizace za rok 2021 vzrostla z 276 na 444 mld. Kč. Navíc jsme vyplatili akcionářům druhou nejvyšší dividendu v historii společnosti ve výši 52 Kč na akcii. Celkový roční výnos pro akcionáře, tj. změna hodnoty akcií plus vyplacená dividendy v roce, dosáhl hodnoty přes 70 % a byl nejvyšší ze všech evropských energetických společností sdružených do akciového indexu STOXX Europe 600 Utilities.

Jedním z hlavních faktorů mimořádného zvýšení tržní hodnoty ČEZ byl rekordní růst tržních cen energií ve druhé polovině roku, kdy Evropa prožila kvůli souběhu mnoha faktorů cenovou krizi a velkoobchodní ceny elektřiny, emisních povolenek i plynu vystoupaly na historicky nejvyšší hodnoty.

Viz obr. 2 „Tržní ceny elektřiny, emisních povolenek i plynu překonaly v roce 2021 dlouholetá historická maxima“ v Příloze

Ceny elektřiny s dodávkou v roce 2022 vzrostly za celý rok 2021 více než čtyřnásobně, přičemž hlavním důvodem byly extrémně rostoucí náklady na výrobu elektřiny z emisních zdrojů. Ceny emisních povolenek CO₂ s dodáním v roce 2022 se během roku 2021 zvýšily o téměř 150 % zejména v důsledku posílení dekarbonizačních ambic Evropské unie. Ceny plynu s dodáním v roce 2022 stouply o téměř 400 % převážně v důsledku omezené nabídky plynu na světových trzích po covidu-19 a nejistotě dodávek z Ruska. V České republice způsobil rekordní nárůst cen energií existenční problémy pro řadu dodavatelů, kteří neměli dostatek nakoupené elektřiny a plynu pro své zákazníky a byli nuceni oznámit konec své činnosti. Téměř milion zákazníků byl v souladu s legislativou převeden k místně příslušným tzv. dodavatelům poslední instance. Tito zákazníci byli nuceni začít platit za dodávky energií aktuální tržní ceny, které byly násobně vyšší než smluvní ceny u jejich původních dodavatelů. Naše dceřiná společnost ČEZ Prodej se jako jeden z dodavatelů poslední instance musela ihned postarat o dodávky elektřiny pro více než 370 000 klientů. Tyto problémy se netýkaly stávajících zákazníků Skupiny ČEZ, tedy zákazníků společností ČEZ Prodej a ČEZ ESCO, které uplatňují seriózní přístup a odpovědnou zajišťovací strategii, díky níž se růst tržních cen komodit promítá do koncové ceny zákazníků se zpožděním a eliminuje extrémní cenové výkyvy.

Stále významnějším faktorem pro vývoj velkoobchodních cen komodit a pro vývoj evropské energetiky je evropská regulace a klimatické cíle Evropské unie.

Viz obr. 3 „Evropská komise zásadně zvýšila klimatické a dekarbonizační cíle 2030 – Balíček „FIT FOR 55““ v Příloze

Dekarbonizace je již řadu let v energetice tématem číslo jedna. Snaha omezit emise CO₂ se v roce 2021 stala skutečně globálním cílem. Evropská komise dále konkretizovala parametry „Zelené dohody pro Evropu“. Zpřesnila také ambiciózní cíle v oblasti snižování emisí CO₂, výstavby obnovitelných zdrojů a vyšší energetické účinnosti a podpořila je dalšími regulatorními zásahy a opatřeními. Dále definovala přerozdělení významných finančních zdrojů evropských zemí za účelem podpory dosažení klimatických cílů a stanovila způsob klasifikace udržitelnosti jednotlivých druhů výrobních zdrojů v rámci tzv. taxonomie.

ČEZ jako největší výrobce a dodavatel elektřiny v České republice a významný výrobce v regionu se k dekarbonizačním závazkům dlouhodobě hlásí a hodlá mít v celkové přeměně energetiky v regionu vedoucí roli. V roce 2021 jsme se proto rozhodli naši dlouholetou strategii přechodu k uhlíkové neutralitě konkretizovat a celkové snižování emisí významně urychlit.

Viz obr. 4 „V reakci na výzvy v energetice jsme akcelerovali strategii Skupiny ČEZ „VIZE 2030 – Čistá Energie Zítřka““ v Příloze

V akcelерованé strategii VIZE 2030 – Čistá Energie Zítřka – Skupina ČEZ definovala tyto dvě strategické priority: 1) Přeměníme výrobní portfolio na nízkoemisní do roku 2030 v souladu s Pařížskou dohodou a dosáhneme uhlíkové neutrality do roku 2050. 2) Budeme poskytovat nejvýhodnější energetická řešení a nejlepší zákaznickou zkušenost na trhu. Současně se Skupina ČEZ zavazuje naplnit přesně stanovené cíle a veřejné přísliby ve třech sledovaných ESG oblastech udržitelného podnikání, kterými jsou oblast životního prostředí, oblast sociálních vztahů a oblast řízení společnosti. Máme ambici posunout se v hodnocení ESG ratingem, tedy v oblasti udržitelného podnikání, mezi nejlépe hodnocené energetické společnosti v Evropě a zároveň očekáváme, že naplnění aktualizované strategie přispěje do roku 2030 ke zvýšení ukazatele EBITDA o 40 %, a to nad rámec vlivu tržních cen elektřiny.

Klíčovou ambicí aktualizované strategie je rychlejší dekarbonizace. To znamená především dřívější ukončení výroby v uhelných elektrárnách a zásadní přeměnu výrobního portfolio na nízkoemisní. Do roku 2025 hodláme snížit podíl výroby z uhlí na celkové produkci elektřiny na 25 % a do roku 2030 na 12,5 %. Do roku 2030 zcela ukončíme výrobu tepla z uhlí. Výroba elektřiny z uhlí bude v České republice s ohledem na vládní priority pravděpodobně ukončena nejpozději v roce 2033, přičemž aktuální tržní podmínky indikují ukončení provozu uhelných zdrojů Skupiny ČEZ nejpozději v roce 2030. V souladu s těmito závazky jsme v roce 2021 odstavili jeden z největších uhelných bloků v České republice, elektrárnu Energotrans 3 s instalovaným výkonem 500 MW. Emisní intenzita Skupiny ČEZ při výrobě elektřiny a tepla dosáhla v roce 2021 hodnoty 0,29 t CO₂e/MWh, a meziročně tak klesla o 13 %. Produkované emise znečišťujících látek při výrobě elektřiny klesly meziročně v případě oxidu siřičitého o 45 % a emise oxidů dusíku klesly o 26 %. Skupina ČEZ naplňuje závazky na snížení emisí v souladu s cíli Pařížské dohody.

V oblasti rozvoje bezemisních zdrojů máme ambici zvýšit instalovaný výkon obnovitelných zdrojů do roku 2030 o celkem 6 GW, z toho již do roku 2025 hodláme postavit 1,5 GW. Primárně by se mělo jednat o fotovoltaické zdroje. Pokračující optimalizací provozu elektráren Temelín a Dukovany usilujeme o postupné zvýšení bezemisní jaderné výroby nad 32 TWh při udržení maximální stability a bezpečnosti provozu. V roce 2021 naše jaderné elektrárny dosáhly druhé nejvyšší výroby ve své historii – 30,7 TWh.

Důraz, který klademe na sociální aspekty, nás přivedl k závazku poskytnout všem zaměstnancům dotčeným odklonem od uhlí možnost přechodu na jinou pozici, rekvalifikaci či kompenzaci. Chceme se udržet mezi nejatraktivnějšími zaměstnavateli České republiky. Naším cílem je poskytovat dobré podmínky pro práci žen a navyšovat jejich podíl v manažerských pozicích. Hodláme být nejspolehlivějším dodavatelem energetických komodit a služeb v regionu a rozvíjet profesionální řízení společnosti. V roce 2021 jsme získali prestižní protikorupční certifikaci ISO 37001:2016. ČEZ je první společností kótovanou na pražské burze a první energetikou ve střední Evropě, která se může plněním této mezinárodní normy pochlubit.

Viz obr. 5 „Hospodářské a provozní výsledky Skupiny ČEZ“ v Příloze

Jsem rád, že jsme i v roce 2021 dokázali naplnit naše výchozí očekávání výsledku hospodaření. Skupina ČEZ vygenerovala provozní zisk před odpisy, úroky a zdaněním ve výši 63,2 mld. Kč, čímž překonala výchozí odhad o více než 3 mld. Kč. A to navzdory nižšímu příspěvku divestovaných rumunských a bulharských aktiv vzhledem k rychlejšímu dokončení prodeje, a tím kratší době konsolidace jejich zisků do výsledků Skupiny ČEZ. Meziročně se nám podařilo zvýšit EBITDA ze stávajících aktiv o 2,7 mld. Kč, a to nejen díky spolehlivému provozu celého výrobního portfolio, ale i díky mimořádným dodatečným ziskům z obchodování s komoditami, kde jsme profitovali ze zvýšené volatility na zahraničních komoditních trzích.

Prodejem rumunských a bulharských aktiv získal ČEZ více než 1 mld. EUR a tyto prostředky přispěly ke snížení dluhu, k vyšším dividendám pro akcionáře a budou využity na rozvojové investice v souladu s aktualizovanou strategií. Celkový čistý dluh Skupiny ČEZ klesl během roku 2021 o 32,8 mld. Kč na 110,7 mld. Kč, a to zejména v důsledku prodeje zahraničních aktiv a snížení stavu emisních povolenek.

Finanční sílu a stabilitu Skupiny ČEZ jsme prokázali při specifické likviditní krizi v závěru roku 2021. Ta vznikla v důsledku extrémního nárůstu cen komodit a z toho plynoucí povinnosti dodávat na komoditní burzy a obchodním partnerům hotovost ve výši stovek milionů EUR denně, které sloužily pro zajištění uzavřených prodejních kontraktů. S obdobnou situací se potýkali všichni velcí výrobci elektřiny v Evropě, kteří měli předprodány významné objemy elektřiny. ČEZ na rozdíl od několika významných zahraničních energetických společností nemusel žádat o státní garance a situaci zvládl v rámci obezřetně nastavené finanční politiky a nástrojů řízení rizik.

Spolehlivost a důvěryhodnost Skupina ČEZ prokázala také v rámci řešení dopadů covidu-19 a všech návazných státních a nadnárodních opatření. Zajistili jsme tak bezproblémový chod všech výrobních a distribučních provozů po celý rok 2021. Jsem hrdý na naše zaměstnance, kteří v těchto podmínkách dokázali dosáhnout výborné dostupnosti výrobních zdrojů a předejít tím ještě vyššímu růstu cen elektřiny pro koncové zákazníky a kteří dokázali přispět ve všech segmentech podnikání k výbornému výsledku hospodaření.

Viz obr. 6 „Hospodářské výsledky a rating ČEZ, a. s.“ v Příloze

Nyní vás seznámím s výsledky hospodaření mateřské společnosti ČEZ, a. s.

Ukazatel EBITDA společnosti dosáhl v roce 2021 úrovně 27,4 mld. Kč a meziročně poklesl o 3 %. Čistý zisk dosáhl hodnoty 4,4 mld. Kč, což bylo meziročně o 79 % méně. Pokles byl způsoben zejména tvorbou opravných položek k finanční investici v Severočeských dolech, reflektujících zhoršení tržních a regulatorních podmínek pro dlouhodobý provoz uhelných zdrojů. Celkovou přiměřenost zadlužení a finanční stabilitu ČEZ oceňují významné ratingové agentury, které potvrdily dosavadní vysoká ratingová hodnocení ČEZ. Agentura Standard & Poor's potvrdila ratingové hodnocení ČEZ na úrovni „A-“ a agentura Moody's hodnocení Baa1.

Nyní bych vás rád seznámil s aktualizací dividendové politiky společnosti.

Viz obr. 7 „Aktualizovali jsme dividendovou politiku:

Výplatní poměr 60 – 80 % z očištěného čistého zisku Skupiny ČEZ“ v Příloze

Od roku 2017 posunul ČEZ dočasně, do doby upřesnění rozvojové strategie, horní hranici intervalu výplatního poměru až na 100 % – tedy výrazně nad průměrný výplatní poměr srovnatelných energetických společností v Evropě, který se aktuálně pohybuje na úrovni 60 %. Po pěti letech vracíme dividendovou politiku ČEZ na úroveň 60 – 80 %, tj. na úroveň dlouhodobě udržitelnou a obvyklou v energetickém odvětví. Takto nastavená úroveň se odrazí poprvé v návrhu dividendy ze zisku za rok 2022.

Nyní se krátce zmíním o vývoji nejvýznamnějšího strategického projektu – nového jaderného zdroje v Dukovanech.

Viz obr. 8 „Zahájeno výběrové řízení na dodavatele stavby nového jaderného zdroje v Dukovanech“ v Příloze

Během roku intenzivně pokračovaly přípravné práce. Obdrželi jsme povolení SÚJB k umístění dvou jaderných bloků v lokalitě pro maximální výkon 2 x 1 200 MW a podali žádost o vydání územního rozhodnutí. V březnu 2022 společnost Elektrárna Dukovany II, která je součástí Skupiny ČEZ, zahájila výběrové řízení na dodavatele stavby nového jaderného zdroje a mezi kvalifikovanými uchazeči jsou americký Westinghouse, francouzská EDF a korejská společnost KHNP. Ministerstvo průmyslu a obchodu udělilo k tomuto kroku předchozí souhlas poté, co Česká republika posoudila zapracování bezpečnostních požadavků do poptávkové dokumentace a ukončila bezpečnostní posouzení všech tří uchazečů.

Nyní se zaměřím na informaci o výhledu hospodaření v roce 2022.

Viz obr. 9 „Finanční ambice na rok 2022: EBITDA ve výši 95 – 99 mld. Kč, čistý zisk na úrovni 45 – 49 mld. Kč“ v Příloze

Ke dni 10. 5. jsme očekávali dosažení konsolidovaného ukazatele EBITDA za rok 2022 ve výši 95 až 99 mld. Kč, meziročně nárůst o více než 50 %. Konsolidovaný čistý zisk očištěný o mimořádné vlivy za rok 2022 jsme ke dni 10. 5. očekávali na úrovni 45 až 49 mld, Kč, což znamená meziroční nárůst o více než 100 %.

Dominantním pozitivním meziročním vlivem jsou výrazně vyšší realizační ceny vyrobené elektřiny v důsledku mimořádného růstu tržních cen komodit v roce 2021 a v roce 2022. Pozitivně se v meziročním srovnání projevuje opravná položka k dlouhodobým aktivům Severočeských dolů vytvořená v roce 2021. Negativně naopak meziročně působí zejména prodej rumunských a bulharských aktiv v roce 2021 a vyšší náklady na emisní povolenky pro výrobu.

Viz obr. 10 „Skupina ČEZ přijímá adekvátní opatření za účelem minimalizace negativních dopadů konfliktu na Ukrajině“ v Příloze

Závěrem se musím zmínit i o válečném konfliktu na Ukrajině, k jehož eskalaci došlo v únoru 2022. Skupina ČEZ přijala bezpečnostní opatření z titulu subjektu kritické infrastruktury ČR, přijímá adekvátní opatření za účelem minimalizace negativních dopadů včetně potenciálních rizik plynoucích z tohoto bezprecedentního konfliktu a návazných ekonomických sankcí vůči Rusku.

Chci vás ujistit, že uděláme vše pro to, abychom i v těchto obtížných podmínkách navázali na mimořádně úspěšný rok 2021. Jsem si jist, že se nám podaří přispět k dalšímu růstu hodnoty společnosti pro naše akcionáře, k maximální spokojenosti našich zákazníků a k naplňování ostatních cílů VIZE 2030 – Čistá Energie Zítřka.

Děkuji vám za pozornost a za váš zájem o vývoj ve společnosti ČEZ.